

Tema 36: Molitva Oče naš

Molitvom Oče naš Isus želi posvijestiti svojim učenicima njihovo stanje djece Božje. Važna posljedica osjećaja našeg Božjeg sinovstva je sinovsko povjerenje i predanje u Božje ruke. Oče naš uzor je svake molitve: ne samo da tražimo sve što s pravom možemo željeti, nego i prema redu kojim to trebamo željeti.

6.01.2024.

Članak poslušajte [ovdje](#).

Isus nas uči da se Bogu obraćamo kao Ocu

Prva riječ Očenaša, Oče, najvažnija je jer nas njome Isus uči oslovljavati Boga kao Oca: „Moliti Oca znači ući u njegovo otajstvo onakvo i kakvo nam je Sin objavio. 'Izraz Bog Otac nikada nikome nije bio objavljen. Kad je sam Mojsije pitao Boga tko je on, čuo je drugo ime. Nama je ovo ime objavljeno u Sinu, jer ovo ime uključuje novo ime Oca. '(Tertulijan, De oratione, 3)” (Katekizam 2779).

Učeći Oče naš, Isus otkriva svojim učenicima da su i oni postali dionici njegovog stanja kao Sina. „Kroz objavu ove molitve učenici otkrivaju za njih posebno sudjelovanje u Božjem sinovstvu o kojem sveti Ivan govori u Proslovu svoga Evandjelja: 'A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime' (Iv 1,12). Stoga

sasvim ispravno mole prema njegovu nauku, Oče naš.”[1]

Krist uvijek razlikuje "moj Otac" i "vaš Otac" (usp. Iv 20,17). Zapravo, kada se moli, On nikada ne kaže "Oče naš". To pokazuje da je njegov odnos s Bogom sasvim poseban; to je njegov vlastiti odnos i ničiji više. Molitvom Oče naš Isus želi posvijestiti svojim učenicima njihovo stanje djece Božje, ukazujući ujedno na razliku između njegovog prirodnog i našeg božanskog sinovstva po posinstvu, primljenog kao besplatni dar od Boga.

Kršćaninova molitva je molitva Božjeg djeteta koje se obraća svom Ocu Bogu sa sinovskim povjerenjem, koje se „u liturgijama Istoka i Zapada izražava lijepim, karakteristično kršćanskim izrazom: parrhesia, iskrena jednostavnost, sinovsko povjerenje, radosna sigurnost, smjerna odvažnost, izvjesnost da

smo ljubljani (usp. Ef 3,12; Heb 3,6; 4,16; 10,19; 1 Iv 2,28; 3,21; 5,14)” (Katekizam 2778). Riječ parrhesia, koja je izvorno označavala privilegiju grčkog građanina na slobodu govora na narodnim skupovima, usvojili su crkveni oci kako bi izrazili sinovsko ponašanje kršćana pred svojim Ocem Bogom.

Božje sinovstvo i kršćansko bratstvo

Nazivajući Boga svojim Ocem, prepoznavamo da nas Božje sinovstvo povezuje s Kristom, “prvorodenac među mnogom braćom” (Rim 8,29), kroz stvarno nadnaravno bratstvo. Crkva je to novo zajedništvo Boga i ljudi (usp. Katekizam 2790).

Stoga kršćanska svetost, iako osobna i pojedinačna, nikada nije individualistička ili usmjerena na sebe. „Ako iskreno molimo Oče naš, ostavljamo individualizam iza sebe, jer nas ljubav koju primamo od njega

oslobađa. 'Naš' na početku molitve Gospodnje, kao 'mi' u zadnje četiri prošnje, ne isključuje nikoga. Da bi to bilo rečeno u istini (usp. Mt 5, 23-24; 6, 14-16), moraju naše podjele i suprotnosti biti nadvladane” (Katekizam 2792).

Bratstvo koje uspostavlja Božje sinovstvo proteže se na sve muškarce i žene, jer su svi u određenom smislu djeca Božja – oni su njegova stvorenja – i pozvani su biti sveti: “Postoji samo jedna rasa na svijetu: rasa djece Božje ”[2] Stoga kršćani trebaju biti svjesni svoje odgovornosti da cijelo čovječanstvo dovedu Bogu.

Božansko nas sinovstvo potiče na apostolat, koji je nužna manifestacija sinovstva i bratstva: “Budite svjesni što su drugi – a ponajprije oni koji su uz vas: djeca Božja, sa svim dostojanstvom koje nosi prekrasan naziv . Moramo se ponašati kao djeca

Božja prema svim Božjim sinovima i kćerima. Naša ljubav mora biti predana ljubav, prakticirana svaki dan i sastavljena od tisuću sitnih detalja razumijevanja, skrivene žrtve i neprimjećenog sebedarja.”[3]

Važna posljedica osjećaja našeg božanskog sinovstva je sinovsko povjerenje i prepuštenost u Božje ruke. Sveti Josemaría je rekao da “dijete može gledati na svog oca na mnogo načina. Moramo nastojati biti djeca koja shvaćaju da nas je Gospodin, ljubeći nas kao svoju djecu, uzeo u svoju kuću, usred svijeta, da budemo članovi njegove obitelji, tako da što je njegovo, naše je, a što naše je njegovo, i razviti tu familijarnost i povjerenje koje nas tjera da od njega, poput djece, tražimo i ono što je nemoguće!”[4]

Sinovsko prepuštanje u Božje ruke nije toliko rezultat osobne asketske borbe, iako je to nužan uvjet, koliko

predanja Bogu da nas vodi, odakle proizlazi potreba za "predanjem". To uključuje aktivno predanje, slobodno i svjesno predanje sina ili kćeri.

Ovakav stav iznjedrio je specifičan način življenja božanskog sinovstva (koji nije jedini način, niti obvezan za sve) nazvan "duhovno djetinjstvo".

Taj se put sastoji u tome da sebe ne vidimo samo kao dijete, nego kao malo, slabo dijete pred Bogom. Sveti Franjo Saleški je to opisao na sljedeći način: „Ako ne postanete jednostavni kao djeca, nećete ući u kraljevstvo Oca mojeg (usp. Mt 18,3). Sve dok je dijete malo, ono ostaje vrlo

jednostavno; poznaje samo svoju majku; ima samo jednu ljubav, svoju majku; ima samo jednu želju, krilo svoje majke; želi samo zavaliti se u tako ljupki mir. Savršeno

jednostavna duša ima samo jednu ljubav, Boga; i u ovoj jedinoj ljubavi, jednoj jedinoj želji, počivati u krilu nebeskog Oca i tamo pronaći svoj počinak, poput ljubljenog djeteta koje

sve potpuno prepušta Očevoj brizi, ne tražeći ništa osim biti tu, to je sveto povjerenje.” [5] Sveti Josemaria također je preporučio da se krene putem duhovnog djetinjstva: „Ako budete djeca nećete imati teškoće: djeca odmah zaboravljaju neugodnosti i vraćaju se svojim igrama. Stoga kada mu se predate, nećete se trebati brinuti, jer ćete počivati u Ocu.” [6]

Sedam molbi Oče naš

U molitvi Gospodnjoj nakon prvoga zaziva Oče naš koji jesi na nebesima slijedi sedam prošnji.

'U Očenašu, prve tri prošnje idu za slavom Očevom: za posvećenjem njegova Imena, dolaskom Kraljevstva i vršenjem božanske Volje. Druge četiri iznose mu naše želje: ove se molbe odnose na naš život, da ga hrani i ozdravlja od grijeha, a povezuju se s našom borbom za

pobjedu Dobra nad Zlom.'

(Katekizam 2857).

Oče naš uzor je za svaku molitvu, kao što uči sveti Toma Akvinski: „Očenaš je najsavršenija molitva. U njemu ne samo da tražimo sve stvari koje s pravom možemo željeti, nego i redosljedom kojim bismo ih trebali željeti. Tako nas ova molitva ne uči samo tražiti, nego također i oblikuje naše želje.”[7]

Prva molba: “Sveti se ime tvoje”

Nijedno stvorenje ne može povećati Božju svetost. Stoga riječ »(po)svetiti« ne smije se ovdje uzeti u uzročnom smislu (samo Bog posvećuje, čini svetim), nego u smislu uvažavanja: priznati svetim, ophoditi se na svet način.. Već od prve prošnje našem Ocu uronjeni smo u najdublju tajnu njegova Božanstva i u dramu spasenja čovječanstva. Iskati da se njegovo ime »sveti« uključuje nas u dobrohotni njegov naum »što ga je

prije zasnovao« (Ef 1, 9), »da budemo sveti i neporočni pred njim u ljubavi« (Ef 1, 4). (Katekizam 2807). Stoga prva molba traži da Božja svetost zasja i poraste u našim životima: "Tko bi mogao posvetiti Boga kad je on taj koji posvećuje? Nadahnuti riječima 'Budite mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odabrah vas ispred drugih naroda, da budete moji' (Lev 20,26), molimo, posvećeni krštenjem, da ustrajemo u onome što smo započeli biti. I mi to tražimo svaki dan jer svaki dan padamo i trebamo čistiti svoje grijehe stalnim posvećenjem. I zato se obraćamo molitvi da ta svetost ostane u nama."[8]

Druga molba: "Dođi kraljevstvo tvoje"

Druga molba izražava nadu da će doći vrijeme kada će svi prepoznati Boga kao svoga Kralja koji će nas obasuti svojim darovima: „Ta molba jest ono: »Marana tha«, zov Duha i

zaručnice. 'Dođi, Gospodine Isuse.' U molitvi Očenaš, 'dođi kraljevstvo tvoje' prvenstveno se odnosi na konačni dolazak Božjeg kraljevstva kroz Kristov povratak (usp. Tit 2,13)" (Katekizam 2817-2818). Nadalje, Božje kraljevstvo je inaugurirano u ovom svijetu Kristovim dolaskom i slanjem Duha Svetoga: 2819
»Kraljevstvo [je] Božje pravednost, mir i radost u Duhu Svetome« (Rim 14, 17). Posljednja vremena, u kojima jesmo, vremena su izlijevanja Duha Svetog. Otada je zapodjenut odlučujući boj između »tijela« i Duha.

(usp. Gal 5, 16-25). 'Samo čisto srce može sa sigurnošću reći: 'Dođi kraljevstvo tvoje'. Trebalo je biti u Pavlovoj školi da bi se reklo 'Neka dakle ne kraljuje grijeh u vašem smrtnom tijelu' (Rim 6, 12). Onaj koji se čuva čistim u svojim djelima, mislima i riječima, može reći Bogu: 'Dođi kraljevstvo tvoje!'. (sveti Ćiril

Jeruzalemski). , Catecheses mystagogicæ, 5, 13)” (Katekizam 2819). Tako u drugoj prošnji izražavamo našu želju da Bog sada u nama kraljuje po milosti, da njegovo Kraljevstvo na zemlji svakim danom bude sve šire i da na kraju vremena potpuno vlada nad svime na Nebu.

Treća molba: "Budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji"

Božja je volja da se "svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine" (usp. 1 Tim 2,3-4). Isus nas uči da u kraljevstvo nebesko ulazi onaj “tko vrši volju Oca mojega koji je na nebesima” (usp. Mt 7,21). Stoga ovdje Molimo Oca našeg da ujedini našu volju s voljom svoga Sina da vršimo njegovu volju, naum njegova spasenja za život svijeta. Mi smo za to u osnovi nemoćni, ali sjedinjeni s Isusom i snagom njegova Svetoga Duha možemo mu predati svoju volju i odlučiti da biramo ono što je njegov Sin uvijek izabrao: činiti

što je Ocu milo. (usp. Iv. 8,29)”
(Katekizam 2825). Kao što kaže Otac
Crkve, kada molimo u Oče naš, budi
volja tvoja, kako na nebu tako i na
zemlji, molimo to „ne u smislu da
Bog čini što hoće, nego radije da mi
budemo sposobni činiti ono što Bog
želi.” Štoviše, izraz na zemlji kao što
je na nebu sadrži molbu da ovdje na
zemlji možemo čeznuti da ispunimo
Božju volju kao što su je izvršili
anđeli i blaženici na nebu.

*Četvrta molba: “Kruh naš svagdašnji
daj nam danas”*

Ova molba izražava sinovsku
predanje djece Božje, budući da Otac
koji nam daruje život ne može nam
ne dati za život potrebnu hranu i sva
»odgovarajuća« tvarna i duhovna
dobra“ (Katekizam 2830). Kršćani
shvaćaju da se ova četvrta prošnja
“odnosi na Kruh života: na
prihvaćanje riječi Božje vjerom i na
primanje Tijela Kristova u euharistiji

(usp. Iv 6, 26-28)” (Katekizam 2835). Što se tiče izraza svagdanji uzeta u vremenskom značenju, pedagoški podvlači ono »danas«, da nas utvrdi u »beziznimnome« povjerenju. Uzeta u kvalitativnom značenju kazuje ono što je nužno za život i, u širem smislu, svako dobro koje dostaje za opstanak. (usp. 1 Tim 6,8).«
(Katekizam 2837)

Peta molba: "Oprosti nam duge naše kao što i mi otpuštamo dužnicima našim"

Ovu molitvu počinjemo priznavanjem našeg stanja grešnika, 'kao rasipni sin, vraćamo k njemu i, kao carinik, priznajemo se grešnima pred njim. Naša molba počinje s »priznanjem« kojim istodobno priznajemo svoju bijedu i njegovo milosrđe. (Katekizam 2839). Ali ova molba neće biti uslišana ako nismo zadovoljili uvjet opraštanja onima koji su nas uvrijedili: 'ta bujica

milosrđa ne može prodrijeti u naše srce, sve dok ne oprostimo onima koji su nas uvrijedili. Ljubav je, kao i Tijelo Kristovo, nedjeljiva: ne možemo ljubiti Boga kojega ne vidimo, ako ne ljubimo brata i sestru koje vidimo. Odbijanjem praštanja braći i sestrama naše se srce zatvara, i njegova tvrdoća čini ga nepropusnim za milosrdnu ljubav Očevu; priznanjem grijeha naše se srce otvara njegovoj milosti. (Katekizam 2840).

Šesta molba: “Ne uvedi nas u napast”

Ova prošnja seže u korijen prethodne, jer su naši grijesi plod pristanka na napast. Molimo našeg Oca da nas u nju ne »uvede«....Mi ga molimo da ne dopusti da krenemo putem koji vodi u grijeh. Uključeni smo u borbu »između tijela i Duha«. Ova prošnja moli Duha razlučivanja i jakosti. (Katekizam 2846). Bog nam uvijek daje milost da nadvladamo

kušnju: “ Ta vjeran je Bog: neće pustiti da budete kušani preko svojih sila, nego će s kušnjom dati i ishod da možete izdržati. ” (1 Kor. 10:13). Ali da bismo nadvladali sve kušnje trebamo moliti: „Takva bitka i takva pobjeda postaju mogući samo molitvom. Upravo svojom molitvom Isus pobjeđuje napasnika, kako na početku svog javnog djelovanja (usp. Mt 4,11) tako i u krajnjoj borbi njegove agonije (usp. Mt 26,36-44). U ovoj molbi našem nebeskom Ocu Krist nas ujedinjuje sa svojom bitkom i svojom mukom. . . Ova molitva dobiva sav svoj dramatski značaj u odnosu na konačnu kušnju naše zemaljske borbe; ona moli i ustrajnost do kraja. »Evo dolazim kao tat. Blažen onaj koji bdije« (Otk 16, 15). Katekizam 2849.

Sedma molba: “Nego izbavi nas od zla”

Posljednju molbu nalazimo u Isusovoj svećeničkoj molitvi Ocu: “Ne molim da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš od zla” (Iv 17,15) U ovoj molbi “zlo nije apstrakcija, već se odnosi na osobu, Sotonu, Zloga, anđela koji se protivi Bogu. Đavao (dia-bolos) onaj koji se isprečuje jest onaj koji »hoće spriječiti« Božji naum i njegovo »djelo spasenja« ostvareno u Kristu. (Katekizam 2851). Štoviše, moleći da budemo oslobođeni od Zloga, molimo ujedno da budemo oslobođeni od svih zala, sadašnjih, prošlih i budućih, kojih je on tvorac ili podstrekač (Katekizam 2854), a osobito od grijeha. , jedinog istinskog zla ,[10] i njegove kazne: vječne osude. Druga zla i nevolje mogu se pretvoriti u dobrobiti ako ih prihvatimo i sjedinimo s Kristovom mukom na križu.

Osnovna bibliografija

Katekizam Katoličke Crkve,
2759-2865.

Preporučena literatura

Papa Franjo, Kateheza Oče naš. 16 općih audijencija srijedom, između prosinca 2018. i svibnja 2019.

Benedikt XVI./Joseph Ratzinger, Isus iz Nazareta, pogl. 5.

Sveti Josemaria, “Upoznavanje Boga” i “Prema svetosti” u Božjim prijateljima, 142-153 i 294-316.

[1] Sveti Ivan Pavao II., Govor, 1. srpnja 1987., 3.

[2] Sveti Josemaría, Krist je u prolazu, 13.

[3] Ibid, 36.

[4] Ibid, 64.

[5] Sveti Franjo Saleški, Duhovni razgovori, br. 16, 7, u Izabrana djela sv. Franje Saleškog, vol.I

[6] Sveti Josemaría, Put, 864.

[7] Sveti Toma Akvinski, Summa theologiæ, II-II, 83, 9.

[8] Sveti Ciprijan, De dominica oratione, 12.

[9] Ibid, 14.

[10] Usp. Put, 386

.....

hr-hr/article/tema-36-molitva-oce-nas/
(30.03.2025.)